

Sygn. akt II PUO 2/23

POSTANOWIENIE

Dnia 14 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z odwołania A. O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w Warszawie

o rentę rodzinną,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Społecznych w dniu 14 marca 2023 r.,

wniosku Sądu Apelacyjnego w Warszawie przekazanego Sądowi Najwyższemu

postanowieniem z dnia 28 listopada 2022 r.

o przekazanie sprawy sygn. akt III AUa 2785/22 innemu sądowi równorzędnemu,

**odmawia przekazania sprawy innemu sądowi
równorzędnemu.**

UZASADNIENIE

Sędzia Sądu Apelacyjnego w Warszawie E. G. została wylosowana do rozpoznania w drugiej instancji sprawy z apelacji powódki A. O. od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 8 sierpnia 2022 r., który oddalił jej odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie z 23 lipca 2019 r. o rentę rodzinną.

Sąd Apelacyjny w Warszawie w składzie SSA E. G. postanowieniem z 28 listopada 2022 r. wystąpił do Sądu Najwyższego Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych o przekazanie sprawy sądowi równorzędnemu na podstawie art. 44¹ § 2 k.p.c. w zw. z art. 44¹ § 1 k.p.c. z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek nie jest zasadny.

Art. 44¹ k.p.c. stanowi: § 1. Sąd Najwyższy może przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z sądem występującym, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości, w szczególności względ na społeczne postrzeganie sądu jako organu bezstronnego. § 2. O przekazanie sprawy może wystąpić sąd właściwy.

W ocenie wniosku istotne są następujące stwierdzenia dotyczące przedmiotu i zakresu stosowania art. 44¹ k.p.c.

Przepis stanowi określony wyjątek, który pozwala na nierozpoznanie sprawy w sądzie właściwym. Przedmiotem regulacji art. 44¹ k.p.c. nie jest zwolnienie sędziego od rozpoznania sprawy, lecz to czy sprawa powinna być rozpoznana w innym sądzie równorzędnym z sądem występującym.

Przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu przez Sąd Najwyższy jest silnie uwarunkowane dobrem wymiaru sprawiedliwości, w szczególności społecznym postrzeganiem sądu jako organu bezstronnego, co uprawnia stwierdzenie, że przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu jest dopuszczalne ze względu na tę indywidulaną sprawę, a nie ze względu na brak przygotowania sędziego do rozpoznania sprawy objętej wnioskiem. W przeciwnym razie tą drogą należałoby uwolnić sędzię od rozpoznania wszystkich spraw z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, w których zgłasza brak doświadczenia orzeczniczego.

Generalne zwolnienie sędziego od rozpoznania określonych rodzajów spraw (w tym przypadku spraw z zakresu prawa pracy czy ubezpieczeń społecznych) nie jest przedmiotem regulacji z art. 44¹ k.p.c.

Ponadto, choć art. 44¹ k.p.c. jest nową regulacją, to jednak jego przedmiotem nie są sprawy ustrojowe dotyczące zasadniczej natury, czyli ustroju i właściwości sądów oraz postępowania przed sądami (art. 176 ust. 2 Konstytucji RP), zatem dotyczące również przenoszenia sędziów do orzekania w innym wydziale sądu.

Art. 44¹ k.p.c. nie jest też podstawą prawną kontroli ważności postępowania w sprawie ze względu na przesłankę z art. 379 pkt 4 k.p.c., dlatego traci na

znaczeniu argumentacja wniosku dotycząca naruszenia art. 22a ustawy z 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Konsekwentnie, również przesłanka dobra wymiaru sprawiedliwości jest oceniana tylko w granicach tego przepisu, czyli sama w sobie nie zmienia znaczenia i nie pozwala na dowolne rozszerzenie stosowania art. 44¹ k.p.c., bowiem to tylko w danej (konkretnej) sprawie może zaistnieć podstawa do przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu.

Innymi słowy regulacja z art. 44¹ k.p.c. spełniałaby się wtedy, gdyby nie tylko sędzia Sądu Apelacyjnego E. G., ale także i pozostali sędziowie (wszyscy) Sądu Apelacyjnego w Warszawie nie powinni rozpoznać apelacji w sprawie objętej wnioskiem.

Taka sytuacja faktyczna i prawna nie zachodzi w odniesieniu do sprawy objętej wnioskiem.

Z tych przyczyn orzeczono jak w sentencji.